

DIRECTOR:  
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA  
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:  
Un șir garmond: 5 Lei. La  
publicări repetate după  
:: :: invoială. :: ::

# Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:  
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL  
Pe un an . . . 180 Lei  
Pe 6 luni . . . 90 Lei  
Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 3.50 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

## O nouă ilegalitate

— Guvernul oprește alegerea preoților în consiliile comunale —

(=) În ultimul moment, când cele mai multe liste de candidare erau deja depuse și înregistrate, guvernul a adus — în consiliul din Sâmbăta trecută — o deciziune, prin care se oprește alegerea preoților și a învățătorilor în consiliile comunale și aceasta pe motivul, că reprezentanții acestora sunt membri de drept ai numitelor consilii.

La prima vedere, această opreliște pare a fi justă și întemeiată. Noua lege administrativă are într-adevăr dispoziția, că preotul cultului majoritar a fiecărei comune este membru de drept al consiliului comunal și lucrul acesta constituie desigur un favor, dar un favor absolut binemeritat și care nu folosește atât preoțimei, cât mai mult înseși consiliile comunale — în special a celor dela sate —, al căror prestigiu se ridică prin această prezență impusă a preoților. La fel este și cazul învățătorilor.

Dar favorul acesta nu atinge decât pe preoții cari sunt singuri în comunele lor, ori au norocul de-a fi cei mai bătrâni în rang dintre preoții cultului care întrece în număr celelalte culte ale comunei. Ceilalți nu beneficiază nici unul de acest drept și față de această dispoziție a legii nime nu poate să spună un singur cuvânt. Preoții și învățătorii cari nu au favorul de-a fi membri de drept, rămân totuși, după prevederile comune ale legii, alegători și eligibili, dându-li-se astfel posibilitatea, că întrucât se bucură de respectul și simpatia masei electorale să poată câștiga și ei un loc în îndrumarea afacerilor comunale.

Legea este în punctul acesta cât se poate de clară și dispozițiile ei n'aveau nici o nevoie de o interpretare autentică a consiliului de ministri. Articolul 160 al legii spune, că eligibilitatea în consiliile comunale e lovită de aceeași nulitate ca și aceea în parlament. Or, după legea electorală în vigoare — ba chiar și după prevederile celei ce acum este în pregătire — preoții și învățătorii sunt eligibili în parlament. Ei au deci dreptul să intre și în consiliile comunale, fiindcă favorul schițat mai sus, acordat unora dintre preoți, nu poate știrbi drepturile altora, și mai ales nu al preoților cultelor nemajoritare, cari nu pot fi socotiți reprezentați în consilii prin participarea de drept a celui mai în rang preot al cultului majoritar. Aceasta e mai presus de orice discuție.

Iată însă, că guvernul — sesizat, se vede, din partea unor aderenți, pentru cari și prezența unui singur preot pare a fi incomodă —, a crezut, că are dreptul de a se suprapune legii și a opri ca preoții și învățătorii să poată fi aleși în consiliile comunale. Și este intere-

sant, că instrucțiile date în legătură organelor competente spun expres, că deși preoții și învățătorii nu pot candida, prezența lor pe listele electorale nu atrage anularea listelor depuse, ci are urmarea că dacă reușesc vor fi înlocuiți prin aleși supleanți. Printr'o logică absolut neînțeleasă li-se recunoaște deci dreptul de-a candida — fiindcă altfel ar trebui anulate listele pe cari figurează —, dar aleși fiind li-se oprește intrarea în consiliile unde sunt ceruți prin voturile, poate chiar unanime, ale masei electorale, frustate prin aceasta și ea de drepturile ei incontestabile.

Cu toate îndrăsnelile sale, nici chiar guvernul n'a îndrăsnit deci să meargă până în capăt în atitudinea sa de ostilitate față de preoți și învățători, dela cari nu așteaptă, se vede, nici un bine pentru reușita listelor proprii. Dar tocmai această inconsecvență este o dovadă sigură, că guvernul n'a avut dreptul să lovească cu nulitate — contrar dispozițiilor clare ale legii — eligibilitatea preoților și a învățătorilor.

Iar dacă este așa — și întreagă presa frontului unic al opoziției unite subliniază ridicolul și inconsecvența acestei noue ilegalități a guvernului —, ea nu poate fi menținută. O delegație a institutorilor din capitală a și intervenit la d. ministru al instrucției pentru o reșezare a lor în drepturile pe cari le dă legea și intervențiile acestea vor trebui să sporească. Ca organ al clerului bisericii române-unite ne asociem și noi la aceste intervenții și cerem cu toată tăria ca această dispoziție absolut ilegală să fie retractată fără orice amânare, căutându-se ca serviciile mari ale preoțimei să nu fie răsplătite prin știrbirea atât de esențială — și în deosebi pentru biserica noastră foarte importantă — a drepturilor sale cetățenești.

Nu știm care va fi rezultatul acestor intervenții, dar atâtă e sigur, că noua măsură a guvernului, care în multe cazuri — cum e bunăoara și la noi în Blaj, unde avem o listă cu profesori canonici, și preoți —, poate provoca neînțelegeri foarte regretabile, nu va contribui cu nimic la sporirea simpatiilor țării față de manevrele sale din alegerile comunale, cu cari vrea să-și învioreze un lamentabil sfârșit de regim.

Preoții și învățătorii, pe cari li lovește, vor ști și ei cum au să răspundă.

**DI N. Iorga despre Cardinalul Mercier.**  
Din Paris, unde a putut să se documenteze atât de bine asupra pierderii pe care a suferit-o întreagă omenimea prin moartea Cardinalului Mercier, d. N. Iorga a trimis gazetei sale „Neamul Românesc” următoarele șire de căldă apreciere, publicate sub titlul: „Un sfânt: Cardinalul Mercier”:

„La capătul unor lungi și grele suferinți, suportate cu o nesfârșită supunere față de voința puterilor cerești, s'a stins la Malines Cardinalul Mercier.

„Prin viața sa, ca și prin aceste împrejurări ale vieții sale, marele episcop a fost un stănt și asupra Belgiei va rămânea pe vecie patronagiul sacru al acestui om, care s'a ridicat mai presus de umanitate.

„N'a fost însă sfântul acceptării, al suferinții, al desertionii față de viață. Sfântul dela care putem lua numai exemple de renunțare și de pasivitate senină. Ci energia rasei sale a făcut dintr'ânsul un aprig luptător pentru cele mai nobile ideale servite prin apărarea patriei sale călcate în picioare și pălmuite de o sălbatecă agresiune.

„În fața forței germane, desprețuitoare față de orice ideologie, nu se putea ridica nimeni care ar fi reprezentat numai morala lumii. Trebuia cineva, a cărui împotrivire să se sprijine pe stânca inatacabilă a adevărurilor revoltate. Și, cu ochii la crucea răstignirii, Cardinalul belgian a resistat în numele țerii sale.

„Cumplita tragedie de ieri se deșteaptă astfel în amintire la vestea acestei morți, care e o apoteosă”.

### O manifestare a bisericii noastre la Sibiu.

Grație muncii neobosite a reuniunii femeilor „Sfânta Maria” din Sibiu, a cărei prezidență este dna Dr. Isac, orașul de reședință a I. Preasfințitului Nicolae a fost Dumineca trecută teatrul unei serbări din cele mai înălțătoare a conștiinței noastre bisericești unite cu Roma.

Prilejul nemijlocit al serbării l-a dat sfințirea steagului reuniunii — un frumos drapel de mătăasă albă, purtând icoana Maicii Domnului, dăruit de vrednica familie V. Hoza — dar praznicul celebrat în biserica primitoare a Franciscanilor sibieni a trecut mult peste cadrele obișnuite la asemeni ocazii, luând proporțiile unei puternice manifestări de credință, care ne umple sufletul de sfântă bucurie. Credința a prezidat la întreagă liturghia și toate momentele ei. Credința grăia din rostul inspirat al par. canonic Dr. I. Coltor, care a condus partea religioasă a serbării, credința transpira din acordurile minunate ale corului dirijat de măestru! N. Oancea și tot credința vibra în sufletul întregii asistențe, care a umplut biserica, altfel destul de încăpătoare, în sensul literal al cuvântului. Da, sfânta credință a Blajului nostru și a Romei și-a sfințit steagul la Sibiu și la sfințit chiar la Sibiu, pentruca juruința serisă pe dânsul cu flacăra roșie a unor inimi aprinse de dragostea Domnului și a Maicii preasfinte, să aibă mai multă putere întru apărarea ei de atacurile ce-o așteaptă chiar din partea aceasta.

Seara s'a dat apoi în sala cea mare dela „Unicum”, tot sub conducerea dlui N. Oancea, un concert foarte bine reușit, căruia i-a premerș o conferință a altui blăjan, d. profesor

Al. Lupeanu dela liceul de fete, înfățișând rolul Blajului în cultura și renașterea națională a neamului nostru.

Tradiția Blajului de-a înfrăți laturea religioasă cu cea națională și-a imprimat deci și pe această tipică manifestare română unită caracterul ei, care merită a fi relevat.

## Un document.

— În chestia limbii cărților bisericesti. —

Se știe că Academia română a luat inițiativa laudabilă de-a face ca în cele două biserici românești să se ajungă la o unificare și uniformizare a limbii cărților întrebuintate la serviciile divine. Chestia adusă la cunoștința bisericii noastre pe calea ministerului de culte, a fost supusă aprecierii episcopilor noștri, din sfatul cărora s'a trimis de curând dlui ministru Lapedatu un răspuns mai lung, din care socotim a fi binevenit să reținem următoarele părți:

„Biserica română-unită salută cu entuziasm inițiativa On. Academiei române privitor la unificarea limbii din cărțile bisericesti.

„Ideea acestei uniformizări trăiește în tradiția culturală națională a bisericii noastre. Cu mulți ani înainte de realizarea unității politice a neamului nostru preoți distinși ai bisericii noastre de dincoace de Carpați, stăruiau prin revistele de limbă și literatură românească dela Iași și dela București pentru ideea, căreia abia acum inițiativa Academiei române pare a-i da un început de concretizare și realizare.

„Unica rezervă ce avem de făcut în această problemă privește eventualele deosebiri dintre textele originale dinainte de desbinarea bisericilor (anul 1054), pe cari le folosește biserica noastră și dintre textele folosite azi de biserica ortodoxă, întrucât acestea ar diferi de textele vechi amintite“.

În legătură mai amintim, că în comisiunea centrală a Academiei, biserica noastră va fi reprezentată prin p. canonic *Dr. Victor Macaveiu*, ajutat pentru partea de ritm muzical de p. *Francisc Hubic*, profesor de muzică bisericască la Oradea.

**In cauza întregirii sesiunilor parohiale.**  
O deciziune ministerială (Nr. 8736) din 1923 prevedea că în regiunile de deal și munte, unde lipsește terenul arabil, să se dea preoților celor două biserici românești sesiuni parohiale de câte 10 jugăre în formă de pășune sau fânețe de pădure din perimetrul pădurilor Statului, sau a celor expropriate de Stat.

Dispoziția aceasta nu s'a putut executa în cele mai multe părți, fiindcă aproape toate terenurile vizate erau expropriate pentru pășunile comunale și de aceea ea a fost modificată și complectată de curând prin deciziunea Nr. 24451/925 a Casei Pădurilor, care dispune că suprafața de 10 jugăre se aprobă integral numai bisericilor naționale, cari nu au de loc pământ, iar celor cu mai puțin de 10 jugăre li-se va complecta numai până la această suprafață. Acestea sesiuni se vor da din păduri, comasându-se toate sesiunile dintr'o plasă sau ocol silvic într'un singur, ori cel mult în două complexe.

Atragem atențiunea preoțimei noastre asupra acestei dispoziții, amintind ca cererile sunt a se trimite în cauză la Direcțiunea regiunii silvice, în raionul careia se găsește cutare parohie.

## Marea misiune

Citind mai zilele trecute, că d. Dr. Demetrescu, marele nomofilax al ortodoxiei române, va pleca din nou într'o mare misiune la Constantinopol și Ierusalim, — uude probabil va vea să discute iarăși cunoscuta, dar irealizabila problemă a unui conciliu ecumenic al ortodoxiei —, ne simțim îndemnați să reproducem aici din »Renașterea« de a Craiova o parte din aperele preotului ortodox *I. Ionescu Nămăești*, din care reiese, cât se poate mai limpede, că ortodoxia »internațională« nu mai este capabilă de nici un efort, în stare a-și reface prestigiul complex distrus prin scoaterea din scenă a ortodoxismului Rusiei bolșevizate.

Ortodoxia *Constantinopolului* e un nume, dacă vrea cineva chiar un renume, un mare renume, care la apusul gloriei trecute scânteiază din când în când sub loviturile rezezi ale amnarului lui K mal-Pașa. Și Constantinopolul ortodox, de când a încăput pe mâna Turcilor, sau n'a știut sau n'a putut, cece e mai sigur,

face politică ortodoxă externă. Or fi autocefaliile bune pentru o biserică națională în parte, dar pentru toate la un loc, pentru ortodoxie în întregul ei, autocefalia nu e o politică, ci o neputință, de cele condamnabile\*). Ortodoxia grecească a Atenei, care nu poate impune — nu ia nici măcar poziție — liniștirea valurilor vieții publice din Grecia, este lipsită de orice perspectivă... Înăuntrul Greciei își agonisesc o bolnăvicioasă bătrânețe. Înafară marea, Thalassa, Thalassa lui Xenofon și a celor 10,000 nu mai e grecească, este englezească și inițiativa politicii Greciei nu porneste din Atena, ci din City ul Londrei sau dela Quai d'Orsay din Paris.

Biata *Bulgaria* cu reminescenta celor două patriarhate, cel de Târnova și cel de Ohrida, n'are nici măcar o facultate de Teologie, și este cu totul absorbită politicii țărănist-comuniste. *Stambolinski* se gândea la o internațională verde a țărănismului; comunismul pune mașini infernale în catedra din Sofia. Orizontul politicii ortodoxe externe e închis pentru multă vreme pentru Bulgaria, dacă nu cumva mai pentru totdeauna, cum și vor vecinii ei.

*Sărbia* e o țară prea nouă și nu e unitară. Nu se știe ce s'ar fi ales de ea, dacă înțelepciunea regală inspirată de Regele cel mai înțelept din S. Estul Europei n'ar fi împăcat pe Radio, țărănistul extremist, cu Pasoi radicalul celeilalte extreme. Apoi oricum *Croația* catolică nu va lăsa nici odată mână liberă Sărbiei pentru o politică ortodoxă în mare și din pricina aceasta nici Sărbia, ea însăși, nu se va încumeta s'o facă.

De *Rusia* la ce să mai vorbim. Lupta de dominație a bolșevismului are ca țintă ortodoxismul, cum e și firesc pentru acești îndrăciți. Fie că sub țarism numai ortodoxismul a ținut și pe Țari și pe Ruși și aureola de glorie politică ortodoxă în afară. Și dărâmarea bolșevismului tot prin ortodoxie va veni, o știu ei bine, bolșevicii. Cam vre-o două decenii însă Rusia e scoasă de pe scena politicii.

Ocupându-se apoi de situația ortodoxismului român, face asupra ei constatări la fel, arătând că inca-

\*) Sublinierea este a noastră.

N. R.

## Foița „Unirii“

### Mai multă credință

de A. C. Albinus.

Și azi, poate mai mult decât oricând, credința susține atacul înverșunat al negațiunii. Pământul este sortit să fie arena de luptă ce se dă între bine și rău, între credință și necredință. În cursul vremilor, duhul tăgăduirii și-a ridicat mereu capul. Acest spirit s'a manifestat în toate ereziile vechi și noi, care vreau să răstoarne credința. Acelaș spirit s'a năzuit să turbure și ordinea socială, întemeiată pe subordonare. A fost biruit acest spirit, dar s'a ridicat mereu, în noi și noi forme.

Față de doctrinele basate pe tăgăduire, să ne năzuim să fim nestinsă flacăra credinței. Prin aceasta vom întări temelia adevăratei moralități, după cum spune sf. Ambrosie: „Credința este temelia tuturor virtuților“. Vorbim despre credință, care este virtute dumnezească. E adevărat că aceasta este un dar al lui Dumnezeu. Dar e meritul nostru, că primim dela Dumnezeu acest dar, și ne supunem înțelegerea la ceea ce El ni-a descoperit și ne propune biserica. Și virtutea aceasta, mai trebuie s'o cultivăm și s'o dezvoltăm, căci altfel ar omorî-o păcatul și răutatea oamenilor. Pentru aceasta, suspinăm cu apostolii: „Aduge-ne nouă credință“. (Luca 17, 5).

Credința nu e contrară minții, ci, dimpotrivă, e rezultatul logic al rațiunii. De vrei, de nu vrei, trebuie să ai o credință. Trebuie să crezi ceva despre lucrurile din urmă. Ori crezi că există, ori crezi că nu există. Nici una, nici cealaltă n'o știi, ci o crezi.

Fericit celce are credință creștinească. Acela poate să zică împreună cu apostolul neamurilor: „Știu cui am crezut“ (2 Tim. 2, 12). Știu, că am crezut lui Isus, Mântuitorul, lui Dumnezeu celce a descoperit, Duhului Sfânt care e atotștiutor și infailibil; am crezut bisericii care e întemeiată de Hristos, în care trăiește Hristos și pe care Hristos n'o va părăsi niciodată! Vai, câte hipoteze, teorii și sisteme filosofice s'au perândat în lume, pe arena cercetărilor științifice. Și azi, nici urma nu le-a rămas. Oare, dispărut-a și adevărul deodată cu ele? Nu! Adevărul e veșnic. Purtătoarea credinței noastre, biserica stă și azi tare și neclintită. Porțile iadului nu o vor birui. Ea este stâlpu nestricat al adevărului. „Iată, eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului“ (Mat. 28, 20).

În vâlmașagul filosofic și științific din zilele noastre, când atâtea erori sunt afișate drept adevăruri, atâtea ipoteze ca realități, și atâtea adevăruri sunt atacate și sunt arătate ca și cum ar fi zdrobite: gândul că biserica totdeauna arată rădăcirea și calea care duce la adevăr, — trebuie să ne umplă sufletul de mângâiere. Istoria acestei biserici trebuie să ne întă-

rească credința, fiindcă în cursul ei vedem degetul lui Dumnezeu, care n'a lăsat să se nimească biserica, nici în vremile când aceasta a avut nenorocul să fie condusă de superiori slabi și păcătoși. Da, cu adevărat fericit, celce are credința creștinească!

Să nu fim îngrijorați, că biserica lui Hristos ar putea să rătăcească, ci să ne îngrijoreze soarta noastră; să grijim să nu scadă credința noastră. Căci sufletul omenesc se schimbă și se modelează pe nesimțite sub înrăurirea principiilor de care se ocupă cu predilecție. Milieu-ul necredincios infiltrează în inimi necredința. Și azi, sufletul credincios are mulți dușmani. Romane și nuvele, ziare și reviste și teatre, toate samănă samănța îndoelii și nerelegiozității. Armele necredincioșilor sunt zeflemeaua, batjocura, disprețul și calomnia. Când atacă pe preoți și ceremoniile sfinte și biserica, de fapt credința o atacă. Și pentru ce? Pentru că nici ei nu cred, și a tăgădui este cea mai ieftină cale de a ajunge la slava zilei. Atacă principiul autorității, fiindcă știu că religia se întemeiază pe acest principiu. Propovăduiesc libertatea, ori, mai bine zis, anarhia. Și urmarea este zdruncinarea temeliei, pe care se clădește viața socială.

Să nu credem, că oamenii au ajuns prin știință la necredință. Marele Pasteur a zis: „Totmai, fiindcă m'am ocupat cu știința, cred ca un țărăn din Bretagne, și dacă m'aș ocupa

viau poate destul de bine interesele stăpânirii, se dovedesc de astădată ca arme cari se îndreaptă împotriva celorle le aplică.

— Ostilitatea pronunțată împotriva guvernului se alimentează totuși mai cu seamă din *mirajul frontului unic* în fața căruia — chiar dacă alegerile comunale ar ieși, per absurdum, (înțelegem cunoscutele fraude electorale) în favorul lui — guvernul nu mai poate rezista, trebuind neapărat să plece odată cu dizolvarea parlamentului. Lucrul acesta este atât de sigur, încât, mai bine desigur decât oricine, o simte însuși guvernul, a cărui ultimă propunere de decorații în globo vine să-l confirme și în afară.

— La acest front, sporit foarte din săptămâna trecută, s'a alăturat, cu toate jertfele de prestigiu, definitiv și partidul averescan, o dovadă sigură că a înțeles și dânsul că *viitorul guvern* nu poate să-i revină lui, dupăcum a sperat până acum. El poate ajunge, în chip normal, singur pe mâna opoziției unite, deși acordul de guvernare nu este încă nici până azi un fapt împlinit.

— Ca un moment deosebit de interesant pentru actualele frământări ale politicii interne încreștăm și *esuarea pactului liberalo-maghiar*, care fiind desvâlit, prin o indiscreție poate voită, în fața opiniei publice, n'a mai fost semnat de președintele guvernului. Iar fără această semnătură, partidul dlui Ugron a înțeles, că nu mai poate lua asupra sa odiul unei fraternizări cu liberalii cunoscuți atât de puțin favorabil de pe urma ultimelor acte de guvernament minoritar.

— Ne mai având nici acest ajutor, dela care au sperat atât de mult și pierzând pe Sași încă de mai nainte, guvernul s'a văzut redus la propriile puteri. De aceea s'au amânat *lucrările Camerei până la 23 Februarie*, și se dă ca sigur că *Senatul* întrunit pe ziua de ieri va fi deasemenea ajurnat până la aceasta dată.

— Miercurea trecută s'a ținut la Timișoara a *consfătuire a reprezentanților Micei Entente*, (România, Iugoslavia și Cehoslovacia), în care s'au discutat problemele curente ale politicii europene, supunându-se unui amănunțit studiu și chestiunea raporturilor ce trebuiesc observate față de guvernul sovietic al Rusiei, o chestie care ne atinge în chip foarte de aproape și care este în strânsă legătură cu întreagă problema *desarmării generale*, afișată din nou cu deosebită putere.

— Cu toate acestea, săptămâna trecută Mussolini, premierul Italiei și Streseman, cancelarul Germaniei, și-au trimis vorbe foarte aspre pe *chestia Tirolului*, care ușor putea deveni scânteia unui nou războiu între aceste puteri. Dar lucrurile s'au împăcat deocamdată și se speră că oamenii vor fi pe viitor cu mai multă grijă la vorbele pe cari le rostesc.

## Știri mărunte.

**Personale.** *Reîntors Sâmbăta trecută, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit VASILE a trebuit să plece alaltăeri din nou la București, pentru a veghea asupra intereselor bisericii noastre, atinse atât de grav prin proiectul noului regim al cultelor.*

— P. Ven. Ordinariat arhiepiscopalian a numit pe pâr. Iosif German de adm. parohial la Gârboiu, iar pe d. Petru Cristea de vicerector-economic la Seminarul teologic.

**Sindicatelor de presă.** La 31 Ianuarie c. s'a ținut la Cluj adunarea generală a Sindicatului presei ardeleni, iar la 7 Februarie a avut loc la București aceea a Sindicatului general de acolo. Ambele adunări s'au preocupat, afară de gestiunea ultimului an, și de problemele curente

ale gazetăriei române, precum și de aceea a asigurării subsistenței gazetărilor de profesie. Adunarea dela Cluj a cooptat între membrii săi de onoare între alții și pe I. Preasfințitul nostru mitropolit, întregind apoi comitetul vechiu, care, la rândul său a ales ca nou președinte — în locul dlui D. Tomescu, demisionat — pe d. Alexandru Hodoș dela »Țara Noastră«.

### Pentru un muzeu de istoria muzicii.

Comitetul școlar al Conservatorului de muzică și artă dramatică din Cluj a hotărât înființarea unui muzeu de istoria muzicii, care va avea să cuprindă: 1. Instrumente muzicale vechi ale diferitelor popoare și ale poporului român. 2. Manuscrise de ale compozitorilor mari, în special români. 3. Instrumente istorice pe cari au cântat marii virtuozii, streini ori români. 4. Portretele marilor compozitori și virtuozii, streini ori români. 5. Ilustrații de instrumente muzicale mai complicate, vechi sau moderne, cari nu pot fi procurate sau confecționate. 6. Orice alte obiecte cari au vre-o legătură cu istoria muzicii. 7. Aparatură de acustică muzicală și altele. — Pentru ajustarea acestui muzeu, în legătură cu care se va înființa cu timpul și un laborator de fonografie pentru susceperă melodiilor populare românești (doine, colinde, bocete ș. a.), d. Dr. A. Bena, directorul Conservatorului face un călduros apel către toți cari pot să-l ajute în orice formă și noi credem că lumea înțelegătoare nu va pregeta să facă tot posibilul, pentruca acest muzeu să ia cât mai fără întârziere ființă.

**Locale.** Dumineca viitoare, a ortodoxiei, va predica în catedrală pâr. Dr. Augustin Tatar, profesor la Academia de teologie.

— Chestia de-a scoate la alegerile din proxima Vinere lista în fruntea căreia stă pâr. vicar substitut Dr. Ambroziu Chețian, a ajuns o chestie de prestigiu al *Blajului nostru istoric*, în consiliul comunal al căruia nu se poate admite stăpânirea celorle, în contradicție cu tradițiile Blajului, cred că se pot împune acolo cu mijloace cari frizează sfidarea și necuviința. Drept urmare, Blajul întreg este un mare teren de luptă, unde totul este în funcțiune de gândul biruinței ce se așteaptă, și care nu poate fi decât de partea celorle reprezentă, cu toată demnitatea, continuitatea tradiției atât de onorabile a Blajului nostru. Actele de desperare la cari se recurge din partea adversă sunt și ele un preludiu sigur al acestei biruințe.

— Azi, în preziua prinderii postului, se va da din partea tinerilor meseriași ai Blajului o *reprezentare teatrală*, la care se va juca piesa Lipitorile satelor de V. Alexandri. Inceputul la orele 20 în sala de gimnastică a liceului de băieți.

**In favorul păcii universale.** Într'un interview acordat reprezentantului unui ziar italian, celebrul inventator Marconi a declarat următoarele: Pot afirma, fără să fiu taxat de tanteezist, că telegrafia, telefonia și televiziunea, vor face, în viitor războiul imposibil. În maximum doi ani problema televiziunii va fi rezolvată. În acel moment războiul va fi o imposibilitate. Un inamic ascuns e periculos, dar un inamic descoperit, nu mai e periculos. Dacă conducătorii armatelor, prin televiziune, vor vedea cât mai departe și amănunțit, cum se vor putea face războaie? — Atunci pacea durabilă va domni în lume.

**Cele mai mari biserici creștine ale lumii.** Putând să intereseze, dăm și noi următoarele date — cari au făcut de curând rondul presei noastre — asupra celor mai mari biserici creștine: Cea mai mare este Sf. Petru din Roma și poate să cuprindă 43.000 persoane. Urmează apoi domul din Milan cu o capacitate de 36.000 persoane; sf. Paul din Roma poate cuprinde 32.000, catedrala din Colonia 30.000, sf. Paul din Londra 25.000, sf. Sofia din Constantinopol

23.000, Notre-Dame din Paris 21.000, domul din New-York 16.000, Catedrala din Paris 12.000, sf. Ștefan din Viena 12.000, iar sf. Marc din Veneția 7000 de persoane.

† **Pâr. Adrian Cișmaș**, parohul nostru din Orășia (arhidieceză), s'a stins la 3 Februarie c. în anul 60 al vieții și 37 al preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

† **Pâr. Athanaziu Bologa**, preot profesor în Orăștie, un fruntaș al vieții noastre publice din părțile acelea, s'a stins la 5 Februarie c. în anul 61 al vieții și 31 al preoției sale. Membru al diferitelor asociații culturale, pâr. Bologa a fost onorat pentru munca sa neobosită și din partea autorității sale bisericești dela Lugoj cu titlul de protopop și de asesor conzistorial. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Văd. Ana Blăjan n. Sourtu**, soția regretatului preot Artimon Blăjan, la moartea căruia am pomenit de frumoasa fundațiune, pe care împreună au lăsat-o bisericii noastre, s'a stins și ea la 9 Februarie c. în vârstă de 71 ani. Inmormântarea s'a făcut Joia trecută cu o frumoasă solemnitate, vrednică de memoria adormitei în Domnul. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Pâr. Ladislau Nandra**, preot în retragere, sa stins în Silvașul de jos (eparhia Lugojului) la 23 Ianuarie c. în anul 74 al vieții și 50 al preoției sale cinstite. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Aurelia Pop n. Karșai**, soția pâr. Alexandru Pop, protopop în retragere la Cluj, s'a stins la 5 Februarie c. în anul 70 al vieții și 49 al fericitei sale căsătorii. O deplâng număratoase rudenii. — Odihnească în pace!

### Telefonul „Unirii“.

**Mai multora.** Vă mulțumim din inimă pentru prasolvirile trimise, fiindcă vedem în ele un îndemn și o încurajare pentru munca ce ne așteaptă. Atențiunea Dvoastră ne îndeamnă să Vă promitem, că vom căuta să fim și pe viitor la înălțimea chemării.

**M. Drâmbar.** Scrisoarea Dvoastră ne prezintă stări cu adevărat apocaliptice, în fața cărora de fapt nu avem alta de făcut decât să ne strângem rândurile opunând atacurilor înverșunate și nerușinate ale lui »Antichrist« iubirea noastră de adevăr și lumină. Dupăcum puteți înțelege din altă parte a gazetei, lucrurile merg destul de bine. În ce privește regimul cultelor și suntem siguri că frontul unic al arhierilor și mirenilor noștri parlamentari va birui toate dificultățile ce se opun unui aranjament onorabil. — Cât privește, în sfârșit, protestele Sinoadelor preoțești, ele n'au — chiar pentru motivul că ușor pot fi comandate — în fața străinilor mai multă putere decât dragostea și însuflețirea cu care înțelegem să aliniem frontul apărării absolut neinteresate a conștiinței noastre române unite.

„Lumina“. Galați Anunțuri puse în serviciul politicii militante nu putem publica. Vă satisfacem însă bucurios privitor la alte chestiuni. — De asemenea nu putem publica articole cari privesc viața de acolo, fiindcă ele nu interesează masa cititorilor noștri.

**R. Geoginul de jos.** Colecta merge destul de bine, dar în criza actuală de bani nu ne facem iluzia de-a putea atinge nici măcar minimul ce auzim că se așteaptă de aici.

**I. Aiton.** În ultimul moment aflăm, că anul acesta încă nu se țin cursurile de cantori. Spuneți deci celor ce se pregăteau de drum, să mai aștepte până la anul.

**B. Nușeni.** Din suma trimisă, cu 50 Lei s'a plătit restanța din anul trecut, iar restul a rămas în abonamentul anului curent, pentru care mai aveți să solviți încă 80 Lei.

**Dr. B. Lugoj.** Pe urma avizului primit, s'au luat măsurile de lipsă, pentruca tipografia să nu fie împiedecată în lucrările ei.

**Oficiul parohial. Erneiul mare.** Pentru completarea abonamentului pe anul trecut, Vă rugăm mai trimiteți încă 30 Lei.

**Dr. C. Făgăraș.** Am primit suma trimisă. Achitat până la 31 XII 1926.

**D. Rușior.** Am primit 180 Lei. Numărul cerut l-am trimis.

**M. Reșița.** Suma destinată pentru „C. c.“ am predat-o.

### VECHEA REVISTA ILUSTRATA „COSINZEANA“

întemeiată în anul 1911 de SEBASTIAN BORNEMISA apare și acum în Cluj sub aceeaș conducere și având colaborarea celor mai de seamă scriitori. Cereți numere de probă gratuite din această excelentă revistă de familie, indispensabilă în fiecare casă.

Adresa: Cluj, Piața Cuza Vodă 16.

pabilitatea lui de-a acționa derivă din »lipsa de oameni și de bani«. O împuternicire a prestigiului ortodoxiei nu poate să vină deci nici din partea aceasta. »Este — spune autorul — un nu, un dureros și desagreabil nu, spus cu o dureroasă rostire dar real«.

Și atunci ne întrebăm, că oare pentru ce mai cheltuiește statul român bani, desigur foarte grei, cu »marea misiune« a dlui Demetrescu, la Ierusalim și aiurea?!

## Cronică bisericească.

**Pregătiri pentru noul congres euharistic internațional.** Americanii și în special orașul Chicago, unde se va ține, în vara acestui an (20-4 Iunie), proximal congres euharistic internațional, fac cele mai frumoase pregătiri pentru reușita acestui congres.

Cardinalul Mundelein, sufletul catolicismului din Chicago — din locuitorii cărui o bună treime aparține legii catolice — se interesează personal de toate lucrările diverselor comisii, cari au împărțit între ele munca de organizare. Iar pentru ca ideea congresului să pătrundă în toate părțile lumii a tipărit de curând, în 8 limbi, un cald apel de participare și împreună lucrare, care s'a împărțit în nu mai puțin decât 580,000 exemplare. Cu prilejul vizitei sale jubilar la Roma, Cardinalul Mundelein a promis Papei, că în ziua de 21 Iunie când se va celebra — pe imensul câmp militar („Soldier Field“) — pontificalul solemn, 1 milion de împărțări se vor oferi în Chicago la intențiunea sf. Părinte, și Cardinalul ține ca această promisiune să fie împlinită ad litteram. În scopul acestei preoțime locale va avea, cu 10 zile înainte, un ajutor de 3000 preoți, ca să poată satisface tuturor cererilor de mărturisirea păcatelor. Singur numai Chicago are 234 biserici catolice, așa că gândul minunat al Cardinalului se va putea realiza destul de ușor.

Din programul congresului care — afară de câteva ședințe solemne, — va lucra pe secțiuni după națiuni, reținem deocamdată numai următoarele: Ziua de 21 Iunie va fi închinată tinerimei, cea de 22 Iunie femeii, iar a treia educațiunii superioare.

**Noul regim al cultelor.** Pe chestia acestui proiect de lege se dă, cum e și firesc, o luptă din cele mai grele.

Luțrat pe temeiul sugestiilor proselitiste ale neodihniților arhieriei ortodoxe ai Ardealului, proiectul dlui Lapedatu are — după cum s'a arătat în aceste coloane — dispoziții atât de jignitoare pentru biserica noastră, încât ele nu pot fi admise sub nici un cuvânt. Dar unele dintre ele, cum e în deosebi art. 41 referitor la trecerea averilor bisericești, se împotrivesc și dispozițiilor canonice ale bisericii ortodoxe, așa că atitudinea de împotrivire a arhieriei și parlamentarilor noștri e sprijinită în acest punct și de canoanele ortodoxiei șaguniane. Și în fața acestora precum și a primejdiei ce poate să ajungă însuși ortoxismul din partea pocăiților, d. ministru Lapedatu a trebuit să cedeze, arătându-se aplicat să modifice articolul în sensul că averile bisericești să nu treacă decât în cazul că întreaga comunitate ar adopta un alt cult recunoscut de legile țării.

Dar cu toată primejdia pocăită, și cu toate dificultățile pe cari le creiază prin aceasta guvernului, reprezentanții ortodoxiei nici nu vor să audă de această modificare și astfel lupta promite a merge înainte, ajungându-se probabil la abandonarea definitivă a proiectului.

**Chestia concordatului.** O agenție oficială din Roma anunțase pe sfârșitul lui Ianuarie, că concordatul dintre România și Vatican s'ar fi semnat la 29 Ianuarie, în condițiile că Vaticanul ar fi învoit guvernului român controlul asupra întrebuirii averilor bisericești și dreptul de-a întări pe episcopii numiți de Vatican, dar fără a trece asupra Suveranului român drepturile »apostolice« deprinse de foștii Suverani ai Ungariei.

Inregistrând această știre, presa română a primit-o în general cu satisfacție, o dovadă mai mult, că aranjamentul concordatar atât de strâns legat de chestia noului regim al cultelor, este socotit ca o necesitate, cerută imperios de interesele țării. Biserica ortodoxă și'n deosebi câteva organe ciscarpărtine ale ei s'au simțit, ce-i drept, îndemnate să ridice și de astădată cuvântul împotriva concordatului, dar anemicele lor

proteste, strecurate cu litere destul de mărunte pentru a nu li-se da importanță prea mare, au trecut aproape neobservate.

Cu toate acestea ministerul cultelor a crezut că trebuie să dea un comunicat, prin care știrea agenției romane se prezintă ca prematură, ceea ce permite concluzia — făcută din partea gazetelor — că tratativele sunt de fapt încheiate, dar că formalitățile semnării se vor face abia de acum înainte.

**Conferențe religioase pentru intelectuali.** Ultimul număr al „Vestitorului“ dela Oradea anunță, că fruntașii bisericii noastre de acolo au înființat, sub prezidiul p. canonic și prelat papal Dr. Iacob Radu, un cerc de studii religioase pentru intelectuali, care își va începe activitatea încă în acest post. Conferențele se vor da din toate domeniile științelor religioase, căutând să familiarizeze publicul nostru intelectual cu preocupările de această natură. Primele cari se anunță privesc: Desbinările în biserică (Dr. Iacob Radu), problema conștiinței morale (Dr. Gregoriu Pop), apostolul creștinării noastre (Dr. Aloisiu L. Tăutu), probleme cari desigur pot să intereseze cercurile cele mai largi.

Este o mișcare din cele mai laudabile, vrednică de a fi imitată în toate părțile unde avem un număr mai mare de intelectuali.

## Săptămâna politică.

Agitațiile provocate de *alegerile comunale* la ordinea zilei pot înregistra până acum doi morți, mulți răniți și o serie nesfârșită de samavolnicii venite din partea autorităților, de pe urma cărora — judecând după surescitarea ce domnește în țară —, ne putem aștepta la o sporire considerabilă a victimelor actualului măcel politic.

— Văzând că altfel nu merge, oamenii au început să nu mai rămână împasibili la *provocările organelor administrative* de toate nuanțele, iar faptul acesta trezește pretutindeni impresia că deținătorii actuali ai puterii își joacă ultima carte. Satrapiile, cari în alte împrejurări ser-

mai mult cu ea, aș deveni așa de credincios ca o țărancă din Bretagne“.

Gândindu-mă la relația dintre știință și credință, îmi vine în minte ceea ce povestește un savant episcop<sup>1)</sup> despre un lac minunat din Stiria. În apele-i cristaline, zice episcopul, se joacă păstrăvi zglobii și se resfrâng raze de soare, în culori verzui, de opal și smaragd. Dar lacul acesta e vestit, nu numai pentru apa-i cristalină, nici pentru admirabila refracțiune și joc de culori, ci e vestit, fiindcă în apele lui locuiesc păstrăvi orbi și aceștia, cu vremea, iarăș își recâștigă vederea. Și-o pierd vederea în întunec și și-o recâștigă la lumină. În întunec ajung așa că, urmând instinctul care îi face să înnoate împotriva cursului apei, ajung în peșterile dealului, în lacurile acele negre, unde nu-i culoare, nici lumină, nici rază de soare. Și, fiindcă multă vreme nu pot să iasă de acolo, orbesc. Această schimbare de ochi nu poate să fie esențială, adecă nici nervul ochiului, nici altă parte esențială, nu pierd, ci cade în paralizie temporală. Iar când peștii ajung din nou în lacul plin de raze de soare, își redobândesc iarăș vederea.

Gândindu-ne la locuitorii orbi ai apelor cristaline, fără să vrem, trebuie să ne vină în minte adâncimile cristaline ale lumii spirituale. În apele acestei lumi sufletești încă se resfrânge lumină, lumina științei și a credinței. Cre-

dința sufletului în Dumnezeu și în binele biruitor, dorința omului după adevăr și dragoste, bucurie, frumusețe și bunătate, curățenia conștiinței, focul însuflețirii și evlaviei: iată apele cristaline, în care trăește sufletul omului, ape poleite cu lumină și culori, străbătute de soare, de focul Duhului Sfânt.

Viața omenească seamănă cu lacul din Stiria și în privința aceea, că și în lumea spirituală trăiesc oameni orbi, suflete orbite. Păstravul și omul stau sub înrăurirea aceluiași instinct. Precum păstravul e mânat de instinct împotriva cursului apei și ajunge în văgăunele dealului, tot așa sufletul e mânat de instinctul cercetării în adâncimile întunecoase ale caselor, spre origina lucrurilor și a vieții. Precum păstravul dorește să ajungă la izvorul apei, așa ar vrea și omul să știe, unde și de unde izvorăsc apele vieții. Precum păstravul, prin lacurile întunecoase din deal, de fapt, speră să ajungă iarăș la ape scaldate în lumină de soare, așa și omul ar vrea să străbată, prin întunerecul realității, sus, la strălucirea înțelegerii și clare vederi. Crede că lumea, cu toate ale sale, încapă într'ansul. Credința aceasta greșită îl face încrezut, așa încât disprețuește experiența veacurilor, ajutorul savanților și munca comună a omenimei. Așa fel de suflet, de fapt, a rățacit dela apele luminoase și a ajuns în întunec. S'a făcut atât de cuminte, încât în lume nu mai vede nici lumină, nici rază de soare, nici bunătate, nici adevăr. Pentru el, totul e

întunec; dar numai fiindcă el însuși este orbit.

Dumnezeu, însă, ne-a creat spre viață, nu spre moarte. Ne-a zidit să trăim în raze de soare, nu să înghețăm în necredință. Deci problemele mari să le cercetăm la lumina învățăturilor lui Hristos. Pătruși de convingeri religioase, nu ne vom turbura, privind universul uriaș, fiindcă știm că l-a creat atotputernicia lui Dumnezeu. Nu ne va turbura evoluția lumii, fiindcă știm că și în aceasta se verifică gândurile Lui și eternele-i planuri. În clipe de îndoială, pe omul credincios îl întărește cuvântul Mântuitorului: „Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece“. (Mat. 24, 35).

Față de spiritul tăgăduirii, care nu poate să edifice, ci numai să dărme, să ne raliăm cu tot sufletul de biserică, purtătoarea credinței izbăvitoare. Căci numai Dumnezeu poate să dea deslegarea mulțumitoare problemei mari a vieții. Și numai doctrina divină poate să ne călăuzească la adevărata fericire.

CEREȚI PRETUTINDENI  
renumitul ceai englezesc

# HORNIMAN

Reprezentant general și depozitar: Societatea Anonim  
OTTO ȘI ALFRED HERZOG  
București, Pasagiul Comedia 2.

<sup>1)</sup> Prohászka, Világosság a sötétségben, p. 30 și urm.

Onoratei Reuniuni a femeilor române, Direcțiunilor Institutelor de învățământ din Blaj și tuturor acelor, cari în nemărginita durere ce ne-a ajuns prin moartea neuitatei noastre soție și mamă bună — fie prin condolențe, fie prin participarea lor la actul trist al înmormântării aceleia — au încercat a ne mângâia, le aducem și pe această cale călduroasele noastre mulțumiri.

Mediaș, 2 Februarie 1926.

Familia Iuliu Nistor.

## Mulțumită publică.

Cu ocazia balului filantropic dela Trei-Sfinți s'au primit următoarele suprasolviri pentru fondul elevilor săraci în caz de boală:

*Câte 500 Lei:* Liviu Dumitrean, Dr. Eugen Tatar, banca „Patria”, Emil Otean, Librăria seminarială.

*410 Lei:* Francisc Sas.

*Câte 300 Lei:* Eugen Sâmpetean și Traian Novac.

*Câte 200 Lei:* Abușan Vasile, Dr. A. Caliani, Dr. Alex. Rusu, „Goronul” Aiud, Dr. Vasile Meșter, Laurean Vodă, Petru Suci, Dr. Ioan Bălan, Ion Costea, Dr. Iuliu Florian, Dr. Eugen Solomon, Dr. Ioan Bian.

*Câte 170 Lei:* Dionisiu Trifan și Czitron.

*Câte 160 Lei:* Dr. Zaharie Tatar, I. Binder, Ioan Dancia.

*Câte 150 Lei:* Ștefan Pop, Flaviu C. Domșa, Vasile Suci.

*130 Lei:* V. Neamțu.

*Câte 120 Lei:* Dr. Friedman, Gheorghe Faina, Adrian Nyrges.

*Câte 110 Lei:* Dna Sept. Moldovan, Dna Dr. Velțian.

*Câte 100 Lei:* Dr. Ioan Otean, Romul Dan, Romul Raca, Iosif Popa, Ioan Otean, Teodor Abrudan, Dumitru Duca, Vasile Hopârtean, Halmaghi Gh., Arcadie Ienășel, Dr. Aurel Boteiu, Vasile Mărginean, Moise Brumboiu, Bazil Folea, Ferdinand Kampf, Alexandru Pop, Aron Folea, Ioan Vereș, Ioan F. Negruțiu, Emil Negruțiu, Augustin Caliani, Nicolae Popp, Iosif Șiter, Ludovica Ciungan, Iuliu Maior, Izidor Săsărman, Vasile Moldovan, Ioan Pop Câmpeanu, Eugen Bucur, Victor Pop, Claudia Crișan, Dra Domșa, Dr. Coriolan Suci, Dr. Aug. Tatar, Dr. Ambrosiu Cheșianu, Victor Turcu, P. Veseli, N. Eisicovici, Aureliu Urzică, Carol Schiszal, Iuniu Brut Micu, Victor Muntean, Petru Moga, Ioan Crișan, Dr. Vasile Aftenie, Valeriu Suci, Dr. Liviu Racoșan, D. Ciulea, I. Moga teolog, Dr. Sever Dan, Dr. I. Stoa, Petru Cristea, A. Fărcaș preot, Iustin Hossu, Ioan Fodorean, Ioan Pușcaș, Septimiu Marina, Văd. E. Nicola, Ștefan Nyergeș, Silviu Handrea, Ioan Stanciu, Victor Fărcașan, Mărginean N. preot, C. Frâncu preot, Emil Rișa, Gregoriu Pădurean, Dr. Zaharie Boilă, Dumitru Suci și Traian German.

*Câte 90 Lei:* A. Pădurean, Dna C. Popovici, A. Crișan.

*Câte 80 Lei:* I. Ban, Dr. T. Denghel.

*Câte 70 Lei:* S. Spinean, I. Spinean, I. Blaga C. Guița, A. C. Domșa, Alex. Echeș, Gh. Halas, D. N. Mureșan, I. V. Schneider, N. Barna, Dș. Rusan, N. Baci, I. Moga, I. Mărginean, C. Oltean, P. Pușcaș, V. Comanescu, dna Axente și I. Marcu.

*Câte 60 Lei:* A. Stupariu, N. Chicidean, S. Ghizdavu, I. Goța, I. Otean, I. Bartoc, Dna Neguș și M. Komecki.

*Câte 50 Lei:* N. Totoiu, E. Fodor, I. Bărbat, Dna Radeș, T. Rusu, S. Băcilă, C. Tutulea, S. Sabo, I. Domșa, Dr. N. Lupu, A. Lakatos, M. Blaga.

*Câte 40 Lei:* Șarlea Șt., N. Ciungan, Frații Sărătean, Oct. Modorcea, E. Negrea, Aug. Sonea,

P. Pop, P. Botezan, E. Cipariu și I. Moldovan.

*Câte 30 Lei:* A. Paia, E. Morariu, N. Stoia, V. Moldovan, N. Baci, C. Cherebețiu, I. Moga, G. Tecșa, Dr. E. Pop și V. Fodor.

*Câte 20 Lei:* L. Mureșan, Crăciunaș, Sept. Băcilă, N. Radu.

*Câte 10 Lei:* Dna Z. Moldovan, N. David, C. Crișan, I. Gabriș.

Comitetul aranjator.

Parohia română unită — Chimitelnic-Cipăieni.

Nr. 25—1926.

## Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a edifica biserica gr.-catolică din Chimitelnic Cipăieni — plasa Ludoșului de Mureș, județul Turda —, prin aceasta sunt rugați ași înainta ofertele în scris Oficiului parohial gr.-cat. din loc, până în 14 Februarie c. ora 6 p. m. Cele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

În 25 Februarie c. ora 1 p. m. se va ține în localul școlii primare din loc licitație minunendă, la care trebuie să se prezinte toți concurenții. Înainte de începerea licitației fiecare va avea să depună ca vadiu o cauțiune de 10 %, adică 50000 Lei în bani parați, ori hârtii de valoare. Ofertele celor absenți dela licitație se vor înapoia nedesfăcute, iară cei fără oferte nu vor putea lua parte la licitație.

Operatele privitoare la edificarea bisericii și anume: planul și preliminarul de spese aprobate de Prea Veneratul Consistor sub Nr. 5000—1925, precum și condițiunile de edificare, se pot studia zilnic în cancelaria parohială din loc.

Chimitelnic-Cipăieni, din adunarea parohială ordinară ținută la 31 Ianuarie 1926.

Teodor Hârșian

paroh.

(36) 2 3.

Efrem Oroian

curator prim.

## Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească

SIBIIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL  
ATELIER MEHANIC  
MAȘINI DE TREERAT  
MORI, MOTOARE, CAZANE.

**TURNĂTORIE DE CLOPOTE din cel mai bun material, cu garantarea cuvenită și prețurile cele mai solide.**

(33) 6—?

□ CUMPĂRĂM aramă veche, în  
□ ori ce cantitate, precum și tuci  
□ vechi de mașini.

Mașini de treerat

M. A. V.

Comenzi pe plată în rate pe 2 ani primim deja de acum, deoarece fabrica nu va putea urma comenzilor de mai târziu.

(137) 2—8

„Târgul de mașini”

Brașov, strada Fantănei Nr. 43.

## VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 6—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc., precum și o dăjdi bisericești: Vestminte și Prapori din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va com-  
□ vinge de prețurile mele. □

SIBIIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Loteria „Reuniunii Sf. Maria” a femeilor române gr.-catolice din Cluj pentru înzestrarea Bisericii Calvaria.

Tragerea garantată la 31 Martie 1926.

Lei 50 Biletul.

Câștigurile sunt:

1. Un automobil Ford, nou, luxos.
2. Un tractor Fordson, nou.
3. O mașină de cusut Singer, nouă
- 4—6. Trei tablouri ale maestrilor P. Capidan, A. Demian, Al. Pop.
- 7—8. Două covoare persane.
- 9—10. Două scoarțe românești

Lei 50 Biletul

Comenzile pentru aceste lozuri se adresează Societății an RUDOLF MOSSE, Agenție de Publicitate Cluj, Str. Regina Maria 37, unde se trimet prin mandat poștal costul lozurilor, plus cheltuielile de poștă pentru expediția lozurilor și listelor de tragere a câștigurilor.

Omni trebuie să riște în fiecare lună câți-va Lei, ca să-și încerce norocul în chipul acestora mulți au câștigat în ultimele luni, case, automobile și sute de mii de Lei în bani gata. (55)4 10

## MAGAZIN ROMÂNESC SIBIENESC HOZA și MARCU

Aducem la cunoștință Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stoffe engleze pentru dame și domni; stoffe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zefire, delinuri, satinuri, toate colorile. Barehetoștoane, pânzetur, pânză de cearecafuri, gra, del, schirting, perdele, basmale cu și fără ciucuri, eiorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghețe diu cea mai renumită fabrică „Derby”. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chippiuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octomvrie 1925 și pe tot timpul duratei școalelor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar dela 1000 Lei în sus 10 %. Încercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor. □

HOZA și MARCU

17 - ? (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

# „PATRIA“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie societate anonimă, B L A J.

## CONVOCATOR.

P. T. Domni acționari ai institutului „PATRIA“, Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj, se invită cu onoare — în sensul § 12 și următorii din statute — la a XL-a (patruzecia) adunare generală ordinară, care se va ține în Blaj, Sâmbătă în 27 Februarie a. e., la orele 15<sup>1/2</sup> în localul institutului.

### Ordinea de zi:

1. Raportul Consiliului de Administrație, raportul Comitetului de Censori, bilanțul și darea absolutului.
2. Distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1926.
4. Intregirea Consiliului de Administrație.
5. Chestiunea completării capitalului societar.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului, resp. la cassa filialelor din Teiuș și Șarmaș, ori la Administrația Centrală Capitulară din Blaj, precum și la institutele membre ale „Solidarității“, acțiunile și eventual documentul de plenipotență până la 24 Februarie, ora 12 din zi.

Blaj, la 1 Februarie 1926.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

(ss.) Dr. Victor Macaveiu  
președinte

(ss.) Victor Muntean  
director executiv.

## Bilanț pe anul al XL-lea 1925

Active	C o n t o B i l a n ț		Pasive	
Cassa: numerar . . . . .	1.138.639 88		Capital de acții . . . . .	6,000,000'—
Bon la Postsparkassa . . . . .	8.131,85 =	1,146.821'73	Fondul de rezervă . . . . .	2,500 000'—
Realități: Casele și mag. inst. . . . .	1,900.000'—		„ „ penzie . . . . .	800,000'—
Investirile fabr. „Vulcan“ . . . . .	1,000,000'— =	2,900.000'—	„ pentru amortizarea investirilor . . . . .	1,000,000'—
Efecte . . . . .	1'—		„ I. M. Moldovan . . . . .	100,000'— = 4,400,000'—
Acții la bănci . . . . .	993,250'—	993,251'—	Depuneri în libele . . . . .	24,244,888 50
Efectele fondului de penzie . . . . .	350,000'— =	1,343,251'—	„ în Ct. Crt. . . . .	724,832 60
Scont: Cambii cu giranți . . . . .	8,642,565 50		Reescont propriu . . . . .	4,628,590'—
„ „ acop. hip. . . . .	26,324,350'— =	34,966,915 50	„ cu gir . . . . .	15,190,000'—
Conto curent . . . . .		8,159,637,14	Diverse conturi creditoare . . . . .	9,151,253'51
Hipotecar . . . . .		5,362,503'—	Interese anticipate . . . . .	495,182 32
Material de clădire . . . . .		1,124,614 70	Dividende neridicate . . . . .	27,851'50
„ „ cherestea . . . . .		2,037,244 77	Profit curat . . . . .	1,998,118'57
Mărfuri . . . . .		1,451,558 48		
Diverse conturi debitoare . . . . .		8,127,788 68		
Investiri comerciale . . . . .		130,751'—		
Mobilier . . . . .		19,431'—		
		66,770,517'—		66,770,517'—

Esite	C o n t o P r o f i t ș i P i e r d e r e		Intrate	
Interese după depuneri capitalizate . . . . .	2,333,786 92		Interese de Scont . . . . .	2,735,954 30
„ „ „ ridicate . . . . .	50,640 60		„ „ Cto-Curent . . . . .	660,579 35
„ „ reescont . . . . .	331,219 07 =	2,715,646 59	„ Efecte . . . . .	56,367'—
Salarii, adaus de scumpete și bani de cvartir . . . . .		1,098,814'—	„ Hipotecar . . . . .	142,786 50 = 3,595,687 15
Spese de administrație . . . . .		523,860 56	Provizioane . . . . .	1,215,765 55
Marce de prezență . . . . .		60,200'—	Chirie . . . . .	16,600'—
Fracht și porto . . . . .		364,063 80	Din vânzarea produselor fabricii de cărămizi . . . . .	1,168,096 24
Contribuție și comp. de timbru . . . . .		498,758,27	„ „ materialului de constr. și combustibil . . . . .	734,395 03
Chirie . . . . .		29,900'—	„ „ mărfurilor din prăvălie . . . . .	558,817 82
Profit curat . . . . .		1,998,118 57		
		7,289,361 79		7,289,361 79

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 1 Febr. 1926.

Director: Victor Muntean m. p.  
expert-contabil.

Șef-contabil: Alexandru Elecheș m. p.  
contabil autorizat

### CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Dr. Victor Macaveiu m. p. Dr. A. Chețianu m. p. A. C. Domșa m. p. Al. Pop m. p. V. Suciul m. p. Aug. Caliani m. p.  
președinte. v. președinte. contabil autorizat.

Dr. Ionel Pop m. p. Dr. George Borșan m. p. Ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil Negruțiu m. p. Traian Novac m. p.  
S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele. Blaj, la 4 Februarie 1926.

### COMITETUL DE CENZORI:

Valer Suciul m. p. Flaviu C. Domșa m. p. Ștefan Pop m. p. Traian German m. p.  
președinte. Iuliu Maior m. p. Dr. Traian Denghel m. p. Adrian Oțoiu m. p.

## Raportul comitetului de cenzori.

### Onorată adunare generală!

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat conturile „Bilanț și Profit și Pierdere“ pentru anul 1925 ale institutului „Patria“ Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie s. a. și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului net de Lei 1,998,118'57, ne alăturăm propunerii Consiliului de Administrație, pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând bilanțul pe 1925 să dați atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori absolutul pentru gestiunea lor pe anul 1925.

Blaj, la 4 Februarie 1926.

Valeriu Suciul m. p.  
președinte,

Dr. Traian Denghel m. p.  
notar.